Pr. Sorin Benescu

Unul Dumnezeu

Vol. III

Editura Sfântul Ierarh Nicolae
2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
BENESCU, SORIN
Unul Dumnezeu / pr. Sorin Benescu. - Brăila : Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2015-
4 vol.
ISBN 978-606-30-0153-6
Vol. 3. - 2018. - Conţine bibliografie. -
ISBN 978-606-30-1892-3

23

DEDICAŢIE

Bunicilor mei, Constantin și Iordana.

Cuprins

Capitolul 41 - prețuirea, ignoranți, cunoașterea 11

Capitolul 42 - începuturi, obișnuiți, taină 15

Capitolul 43 - acțiunea, cuvântul tainic, ignoranţi, violenţi 19

Capitolul 44 - cele slabe, instrui, fericirea, la timp 23

Capitolul 45 - nenorocire, însemnat, perfecțiunea, mișcare... 27

Capitolul 46 - mulțumire, căile, lăcomia, dorinţe 31

Capitolul 47 - cunoaştere, fereastră, călător 36

Capitolul 48 - studiu, echilibru, non-acţiune-oprire în gest 39

Capitolul 49 - bunătate, încredere, înţeleptul 43
Capitolul 49 - bunătate, încredere, înţeleptul 43
Capitolul 50 - întoarcerea, repaos, arme........................ 47

Capitolul 51 - ambianţa, commonwealth, nepătimirea.. 50

Capitolul 52 - cauza, rațiunile divine, lumina 54

Capitolul 53 - căile, însemnat, bogat...............................59

Capitolul 54 - virtutea, judeci, credința...........................62

Capitolul 55 - veșnicie, tăcerea 65

Capitolul 56 - oprirea, îngeri 68

Capitolul 57 - legi, dorințe, drept....................................70

Capitolul 58 - cumpătarea, flexibil 73

Capitolul 59 - pilda, ignoranţi...75

Capitolul 60 - plece, tact 77

Bibliografie electronică 79

Bibliografie...84

MULŢUMIRI

Mulțumesc soției mele, Dana,
pentru ajutorul acordat la tehnoredactare și corectare,
pentru susținerea fără de care cartea
nu ar fi putut să vadă lumina tiparului.

Motto: „*Zis-a* ***Unul****: Iată, la anul pe vremea asta am să vin iar pe la tine şi Sarra, femeia ta, va avea un fiu*...” (*Fac*. 18.10)

Capitolul 41[1] - prețuirea, ignoranți, cunoașterea

Oamenii superiori, când aud vorbindu-se despre Dumnezeu, Îl respectă și pun în practică poruncile; oamenii de jos, uneori urmează, alteori nesocotesc; cei inferiori şi proşti însă iau în râs credința.

Moise a stat acolo la Domnul patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi; şi nici pâine n-a mâncat, nici apă n-a băut. Şi a scris Moise pe table cuvintele legământului: ***cele zece porunci***. (*Exod* 34.28)

Nu întotdeauna prețuirea[2] omului este identică

---

[1] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 41.

[2] Vezi http://portalspiritual.com/dezvoltare-spirituala-2/pretuirea-vietii-2/, accesat la data 21.04.2017 : *Când simți că nu mai ai timp să te bucuri de viață – renunță la a-ți mai hrăni experiențele, trăirile, gândurile și consecințele ce nu-ți servesc pe termen lung împlinirea, mulțumirea, bucuria vieții și pacea sufletului și –* ***alege să iubești***. Vezi https://alfaomega.tv/pro-viata/resurse-pro-viata/6807-realitati-si-perspective-40-cultura-familiei-si-pretuirea-darului-vietii-petru-bulica, accesat la data 21.04.2017 : ***Avortul este o traumă*** *pe care o simte și fătul. Științific s-a dovedit că* ***avortul reprezintă o suferință foarte mare****. Pentru femeia care ar fi putut deveni mamă și a avortat copilul există o traumă care o va urmări toată viața. Vindecarea sufletească și spirituală nu este ușoară în acest caz.*

cu prețuirea lui Dumnezeu:

- cel ce percepe clar pare închis în umbră
- cel ce este sus pare jos
- cel cu adevărat virtuos pare de dispreţuit
- cel neprihănit pare acoperit de ruşine
- cel de merit, pare nepriceput
- cel plin de virtute pare neîngrijit
- omul simplu, puternic şi sincer pare de nimic.

Văzând însă Domnul Dumnezeu că Lia era ***dispreţuită****, a deschis pântecele ei, iar Rahila fu stearpă*. (*Fac*. 29.31)

Când înțeleptul aude despre Unul Dumnezeu, nu întârzie să-L urmeze. Cel mediocru, când urmează, când se lasă. Ignorantul[3] când aude de Unul Dumnezeu se amuză prostește.

Până când, proştilor, veţi iubi prostia? Până când, nebunilor, veţi iubi nebunia? Şi voi, neştiutorilor, până când veţi urî ştiinţa? (*Pilde* 1.22)

Cei ignoranți fac haz de cel iluminat, consideră sfatul bun fără utilitate, credința creștină le pare neînsemnată, ceea ce-i simplu li se pare fără consistență.

Sunt chiar bărbați ce devin extrem de furioși în momentul în care aud că soția lor a apelat la avort. Toate lucrurile au implicații spirituale.

[3] Vezi https://www.dictio.ro/dex/ignorant, accesat la data 21.04.2017 : (Om) incult, fără cunoștințe elementare; **neștiutor**.

Iarăşi, vă scriu poruncă nouă, ceea ce adevărat întru El şi întru voi, pentru că întunericul se duce şi lumina cea adevărată începe să răsară. (1*In*. 2.8)

Universul nu se oprește într-un punct.

Pentru că cine a intrat în odihna lui Dumnezeu s-a odihnit şi el de lucrurile lui, precum Dumnezeu de ale Sale. (*Evr*. 4.10)

Cunoașterea[4] necesită timp de a se acumula.

Ca voi să umblaţi cu vrednicie întru Domnul, plăcuţi Lui în toate, aducând roadă în orice lucru bun şi sporind în cunoaşterea lui Dumnezeu. (*Col*. 1.10)

---

[4] Vezi http://www.lisr.ro/7-porumbeanu1.pdf, accesat la data 21.04.2017 : Cunoașterea a fost mereu înțeleasă în două moduri:

- ca un **progres realizat în interiorul nostru**,
- ca o **creștere a puterii noastre asupra lumii** înconjurătoare…

Problematica cunoașterii este foarte complexă și inepuizabilă, iar progresul în lume are la bază, acumularea de cunoaștere științifică și tehnologii tot mai performante de exploatare a acesteia. Se observă că pe măsură ce se intensifică acest proces de acumulare a cunoașterii științifice, **realitatea descoperită prin cunoaștere devine tot mai complicată**… G. Martinotti definește cunoașterea drept *sistem de informații și date interconectate* și distinge trei tipuri de cunoaștere:

- cunoașterea organizată,
- cunoașterea organizațională și
- cunoașterea diseminată.

Unul Dumnezeu nu poate fi cuprins.

Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o. (*In*. 1.5)

Hristos aduce împlinire celui ce-L urmează pentru a se perfecționa, pentru a se sfinți.

Drept aceea, fraţii mei iubiţi, fiţi tari, neclintiţi, sporind totdeauna în lucrul Domnului, ştiind că osteneala voastră nu este zadarnică în Domnul. (1*Cor*. 15.58)

Cel înțelept pare gol ca o vale. Virtutea pură pare a fi fără miez. Hristos dă insă consistenţă virtuţii.

Apoi a zis Faraon către Iosif: De vreme ce Dumnezeu ţi-a descoperit toate acestea, nu se află om mai înţelept şi mai priceput decât tine. (*Fac*. 41.39)

Capitolul 42[5] - începuturi, obișnuiți, taină

Oamenii obișnuiți[6] sunt dependenți, înțeleptul este mulțumit cu sine însuși. Asta îl face independent.

De la tot înţeleptul să ceri sfat şi sfatul folositor să nu-l dispreţuieşti. (*Tobit* 4.18)

---

[5] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 42.

[6]Vezi http://www.click.ro/news/lume/poveste-din-holocaust-de-au-au-comis-atrocitati-si-oamenii-obisnuiti, accesat la data 21.04.2017 : Unul dintre motivele pentru care o mare parte din populația germană s-a oferit să se alăture naziștilor l-a constituit **teama** în fața represaliilor. Mii de **oameni care păreau normali** și care locuiau alături de vecinii lor evrei timp de generații **nu au avut nicio problemă să-i predea în mâinile naziștilor și să ia parte la programele de exterminare in masă**. Adevărul este, însă, mult mai tulburător. Pentru a-l întelege, trebuie să ne întoarcem în timp. La începutul secolului 20, antisemitismul era un curent răspândit în toată Europa. În unele țări, **evreii erau considerați o adevărată amenințare** la adresa societății și a economiei. Unii încă îi considerau pe evrei marii **vinovați pentru uciderea lui Iisus**… istoricii și procurorii germani **nu au găsit nici măcar un caz în care o persoană să fie amenințată cu moartea sau cu închisoarea în cazul în care ar fi refuzat** să comită atrocități. Spre exemplu, în 1942, înainte de a fi trimis în Polonia, **Batalionul 101 de Rezervă al Poliției a avut de ales să se retragă și să nu participe la operațiunea de exterminare a evreilor**. Acest Batalion era format din **bărbați obișnuiți**, de vârsta a doua. Nu numai că nu au refuzat, dar și-au luat inclusiv familiile cu ei!

Trăind prin Hristos, credinciosul însuși se aliniază armoniei Unului Dumnezeu.

...prin înnoirea Duhului Sfânt, pe Care L-a vărsat peste noi, din belşug, prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru... (*Tit* 3.5-6)

Dumnezeu susţine şi conduce toate fiinţele către desăvârşire, şi fără ajutorul Său atotputernic, nimic durabil şi valoros nu se poate realiza.

Cât de mari sunt minunile Lui şi cât de puternice sunt faptele cele peste fire! Împărăţia Lui este împărăţie veşnică şi stăpânirea Lui ţine din neam în neam! (*Daniel* 3.33)

Unul Dumnezeu a cuvântat la începuturi.[7] Acea cuvântare a devenit cauza. Așa au apărut toate lucrurile.

Şi a zis Dumnezeu: Să fie lumină! Şi a fost

[7] Vezi http://radioromaniacultural.ro/despre-inceput-de-la-inceputuri/, accesat la data 21.04.2017 : Gândirea antică atribuia lui **Anaximandru**, discipolul lui **Thales** din Milet, un fragment filosofic extrem de enigmatic: **Infinitul este începutul tuturor lucrurilor**. *Arché* indică izvorul (lucrul din care), dar și gura de vărsare, lucrul spre care curge realitatea. El este totodată suport și substanță a realității. Anaximandru îl identifică, în adagiul lui, cu *apeiron*, cu elementul divin, forța nemuritoare și indestructibilă care îmbrățișează și cârmuiește Universul. Dar aceasta provine dintr-o infinitudine, **infinitul este începutul** tuturor lucrurilor… „*Căci unde ajunge nu-i hotar / Nici ochi spre a cunoaște / Și vremea încearcă în zadar / Din goluri a se naște*”.

lumină. (*Fac*. 1.3)

Energia necreată a Duhului, Duhul însuşi le-a pus în mișcare. Armonia astfel s-a stabilit.

Şi a privit Dumnezeu toate câte a făcut şi iată erau bune foarte. Şi a fost seară şi a fost dimineaţă: ziua a şasea. (*Fac*. 1.31)

Dumnezeu este o taină[8] deplină. Nu se poate

---

[8] Vezi http://oglindanet.ro/tain-mister-sacrament/, accesat la data 21.04.2017 : …**taina lui Dumnezeu se descoperă şi se însuşeşte în regim de semne, simboluri, icoane, tipuri, numit sintetic limbaj simbolic**… În vechime, simbolul era şi o legitimaţie de recunoaştere formată dintr-o jumătate a unui obiect rupt în două… Încercând o definiţie, putem spune că semnul-simbol este o **realitate, sensibilă, creată, naturală, istorică, care în ea însăşi** (nu în afară, ca la semnul indicator) **manifestă, revelează, face „*prezentă*", vizibilă, pronunţabilă, o realitate invizibilă, negrăită, „*absentă*" facultăţilor umane**… În ce priveşte termenul icoană, imagine (eikôn) amintim numai faptul fundamental pentru teologia icoanei: Fiul lui Dumnezeu în Persoana Sa istorică este icoana (eikôn) Tatălui invizibil (Col 1,15; 2 Cor 4,4) în Duhul Sfânt, icoană rădăcină, izvor sau mamă a întregului univers iconic… **Taina lui Dumnezeu se revelează printr-o mulţime de semne, simboluri, icoane** (imagini), **tipuri** (prefigurări), preponderent în regim „*audio*" în VT (Evr. 1,1: *Dumnezeu a vorbit în vechime părinţilor*) şi preponderent în regim „*video*" în NT, întrucât ***Cuvântul s-a făcut trup*** *de carne* (sàrx) *şi s-a sălăşluit printre noi şi i-am văzut slava* (In. 1,14)… Mulţimea semnelor-simboluri formează **universul simbolic** al revelaţiei iudeo-creştine… **Conţinutul tainei lui Dumnezeu, care este şi taina lui Cristos** (Col 4,3; Ef 3,4) în Trupul Său … este Hristos în noi

numi.

Ci propovăduim înţelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră… (1*Cor*. 2.7)

Este ca un vas mare ce nu poate fi cuprins. E un glas puternic pe care, ignoranţi rămânând, nu-l putem auzi.

Când Domnul va striga puternic din Sion şi din Ierusalim va slobozi glasul Său, jalnice vor fi păşunile păstorilor şi uscat va fi vârful Carmelului… (*Amos* 1.2)

E un chip a cărui formă nu o putem vedea.

Care, fiind strălucirea slavei şi chipul fiinţei Lui şi Care ţine toate cu cuvântul puterii Sale… (*Evr*. 1.3)

Contrariile au apărut după cădere.

Iar din pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit! (*Fac*. 2.17)

(Col 1,27), este Hristos în întruparea sa istorică (1 Tim 3,16: taina evlaviei). Revelarea tainei lui Dumnezeu corespunde cu manifestarea, proclamarea şi propovăduirea lui Isus Cristos. Dacă, descoperirea tainei lui Dumnezeu (taina mântuirii şi taina fărădelegii), rostită în **limbajul universal al simbolurilor**, este esenţa Sfintelor Scripturi iudeo-creştine... Revelaţia biblică foloseşte aproape exclusiv noţiunea de **semn**: ’ôt în ebraică şi sêméion în greacă. …**iudeii au cerut semne**…

Capitolul 43[9] - acțiunea, cuvântul tainic, ignoranţi, violenţi

Non-acțiunea este superioară acțiunii.[10]

Să nu tragi cu cei păcătoşi sufletul meu, şi cu cei ce lucrează nedreptate să nu mă pierzi… (*Ps.* 27.3)

Dumnezeu e Unul. Tatăl naște pe Fiul;

Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl? (*In.* 14.9)

Tatăl purcede pe Sf. Duh.

Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine. (*In.* 15.26)

Treimea a alcătuit toate fiinţele lumii. Fiinţele

---

[9] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 43.

[10] Vezi **Thomas Hobbes**, *Leviathan*, Wordsworth Edition Limited, London, 2014, p. 39: …*ignorance of causes and of rules, does not set men so far out of their way, as relying on false rules and talking for causes of what they aspire to, those that are not so, but rather causes of the contrary*.

toate izvorăsc din cuvântul tainic[11] şi imuabil pentru a se îndrepta ulterior spre lumină şi odihnă.

Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul. (*In*. 15.1)

Duhul este real, El produce armonia lor.

După aceea domnia lui Iosafat a fost în linişte, pentru că Dumnezeu i-a dat odihnă din toate părţile. (2*Cron*. 20.30)

Oamenii ignoranţi se tem să fie *slugi nevrednice*, *fără însemnătate*. Şi totuşi astfel se consideră cei cu adevărat mari. Cel umilit se va înălţa. Cel ce caută faimă, urmărind plin de ambiţie să se înalţe, va fi coborât.[12]

Aduceţi-vă aminte ce v-a poruncit Moise, sluga Domnului, când v-a zis: Domnul Dumnezeul

---

[11] Vezi **Ghelasie Gheorghe**, ieromonah, *Dialog în Absolut*, Ed. Platytera, București, 2007, p. 183: …Limbajul este Superior Gândirii și Originea-Izvorul-Arhetipul Arhetipurilor de Gândire. Ființa în Sine Însăși este Limbaj superior Gândirii…

[12] Vezi **Louisa Lim**, *Republica Populară a Amneziei*, Ed. Polirom, București, 2016: Cong afirmă despre tineri că sunt ignoranți, cu mințile pline de prejudecăți, violenți din cauza educației, plini de ură, xenofobi, etc. sau https://books.google.ro/books?id=vTjBDQAAQBAJ&pg=PT204&lpg=PT204&dq=ignoran%C5%A3i,+violen%C5%A3i&source=bl&ots=d6MV2AZhxB&sig=HeFFT4BqjgE8gUJ56atSAZ82Xo8&hl=ro&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwik4pzgkcXTAhWBdCwKHclVAx8Q6AEISzAH#v=onepage&q=ignoran%C5%A3i%2C%20violen%C5%A3i&f=false, accesat la data 27.04.2017.

vostru v-a liniştit şi v-a dat pământul acesta. (*Cartea lui Iosua Navi* 1.13)

Cei care sunt violenţi[13] nu vor avea în final o moarte fericită.

Păzeşte nerăutatea şi caută dreptatea, că

---

[13] Vezi http://www.ugb.ro/Juridica/Issue22013/11._Ce_este_si _ce_nu_este_violenta.Mihai_Caprioara.RO.pdf, accesat la data 27.04.2017 : „*…vom înţelege prin violenţă, orice fel de manifestare care conduce la o pierdere a integrităţii fizice, psihice sau materiale şi care modifică, într-o manieră brutală sau continuă, activitatea proprie (violenţa poate fi şi autoreferenţială) sau a unui altei persoane, a unui colectiv sau a societăţii în ansamblu. **Violenţa este întotdeauna distructivă**. Prin contrast, agresivitatea e înăscută, se poate manifesta atât ca violenţă, cât şi în comportamente dezirabile social. Aria agresivităţii este mai largă, ea cuprinzând, alături de violenţă, şi excitabilitatea, impulsivitatea, propulsivitatea şi comportamentul aberant… În toate cazurile avem de-a face cu o acţiune îndreptată intenţionat împotriva nevoilor general umane: nevoi primare (de hrană, adăpost, apă, somn, sexuale), nevoi secundare (de securitate, de stimă de sine, de comunicare, etc)…*

1. *violenţa **directă** (fizică, sexuală, socială, economică şi psihologică), care este forma cea mai uşor observabilă a violenţei;*

2. *violenţa **structurală** este violenţa existentă în sistemele sociale, politice şi economice ale societăţii (este vorba despre inegalitatea între bărbaţi şi femei, între bătrâni şi tineri, între adulţi şi copii, ca grupuri sociale);*

3. *violenţa **culturală** se referă la acele aspecte ale culturii care fac din violenţă un lucru „**normal**”, o modalitate acceptabilă de a răspunde la diferite conflicte, **legitimând** violenţa directă şi structurală...*

urmaşi are omul făcător de pace. (*Ps*. 37)

Puțini sunt în lume care pot instrui fără cuvinte. Aceasta este calea înțeleptului. Calea sfântului.

De la tot înţeleptul să ceri sfat şi sfatul folositor să nu-l dispreţuieşti. (*Tobit* 4.18)

Observând curgerea lucrurilor, binele va depăși răul, ceea ce n-a venit încă, dar s-a apropiat, împărăția cerurilor, va înlocui ceea ce este.

Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. (*Mat*. 7.21)

Capitolul 44[14] - cele slabe, instrui, fericirea, la timp

În lume lucrurile cele mai slabe domină pe cele mai puternice.[15]

Ci Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi; Dumnezeu Şi-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le ruşineze pe cele tari; (1*Cor*. 1.27)

Duhul întrepătrunde ceea ce pare de nepătruns; în felul acesta acţiunea Lui este hotărâtoare.

---

[14] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 44.

[15] Vezi http://ziarullumina.ro/dumnezeu-i-a-ales-pe-cele-slabe-ale-lumii-116249.html, accesat la data 29.04.2017: Când Psalmistul ne spune: „*Adânc pe adânc cheamă în glasul căderilor apelor Tale*” (Ps. 41.9), se referă la adâncul iubirii pe care simplitatea ni-l face cunoscut în interiorul nostru? Iubirea noastră, descoperită prin simplitatea inimii și smerenia ei, cheamă iubirea dumnezeiască… Numai astfel se poate ajunge la chemarea și vocația Sfinților Apostoli și la rezultatele lor... Virtutea simplității nu va plăcea niciodată celor care își fac un piedestal din **avutul** lor nemăsurat, din bogăția **vocabularului**, din **educația** lor aleasă, din **conceptele** și **planurile** minții lor. De aceea, pentru a ne unifica interior, pentru a crește duhovnicește, pentru a fi liberi să dialogăm în rugăciune cu Dumnezeu, trebuie să ne lepădăm de toate aceste **podoabe** ale inteligenței noastre și să ne smerim mintea prin virtutea simplității.

Iar nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu. (1*Cor*. 2.10)

Puţini oameni în lume pot instrui fără a vorbi, pot folosi fără a lucra[16].

Ci a căutat pe Dumnezeul tatălui său şi a lucrat după poruncile Lui, iar nu după faptele Israeliţilor. (2*Cron*. 17.4)

Între glorie și sănătate ce este mai important?

Am preţuit înţelepciunea mai mult decât sănătatea şi frumuseţea; am pus-o chiar înaintea luminii, fiindcă strălucirea ei nu se stinge niciodată. (*Cartea înţelepciunii lui Solomon* 7.10)

---

[16] Vezi https://prietendevremerea.wordpress.com/2015/08/10/puterea-exemplului-cea-mai-sigura-forma-de-educatie/, accesat la data 29.04.2017: Einstein spunea pe buna dreptate că „*Puterea exemplului nu este doar o forma de educație, ci este SINGURA.*”, vezi şi https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/puterea-exemplului-parintelui-duhovnicesc, accesat la data 29.04.2017: …părintele duhovnicesc nu încetează el însuşi a învăţa şi a spori în cunoaşterea duhovnicească, totuşi pentru a putea primi sarcina îndrumării celorlalţi în încercările lor, trebuie ca el însuşi deja să le fi experimentat şi să le fi depăşit: „*Bine facem*” - învăţa Avva **Antonie** pe ucenicii săi - „*să ne îndemnăm unii pe alţii în credinţă şi să ne întărim prin cuvinte. Deci voi aduceţi ale voastre ca nişte fii părintelui, spunând cele ce ştiţi. Şi eu, ca mai bătrân decât voi, vi le dau pe ale mele, pa care le ştiu şi le-am cercat*”... Un frate l-a întrebat pe Avva **Sisoe**, zicând: „*Spune-mi vreun cuvânt*”. Iar el i-a zis: „*De ce mă sileşti să vorbesc în zadar? Iată,* ***ce vezi, fă***!”…

Între bogăție și fericire ce este mai prețios?[17]

Ci a nădăjduit în mulţimea bogăţiei sale şi s-a întărit întru deşertăciunea sa. (*Ps*. 51.6)

A alerga după câștiguri e pierdere sigură.

Este câte un om care este stingher şi care nu are nici copil, nici frate şi totuşi lucrul nu-l mai sfârşeşte şi ochii lui nu se mai satură de bogăţie. Dar vine o vreme când zice: "Pentru cine m-am trudit şi am lipsit sufletul meu de traiul cel bun?" Şi aceasta este deşertăciune şi rea îndeletnicire. (*Ecclesiastul* 4.8)

Dacă fericirea ar veni cu bogăția, ar fi mulți oameni fericiți, dar ei nu sunt.

Cine iubeşte banii nu se va sătura de bani, iar

---

[17] Vezi http://www.psychologies.ro/cunoaste-te/ce-inseamna-sa-fii-fericit-1562854, accesat la data 29.04.2017: La mijloc este un mecanism subtil, pe care psihologii care se ocupă cu studiul fericirii îl numesc „***adaptarea hedonică***”. Acest fenomen psihologic înseamnă, pur și simplu, că oamenii **se adaptează la stări de bine** pe care nu le mai percep ca fiind intense și noi, revenind la un nivel anterior, relativ constant, de satisfacție subiectivă. Așadar, achizițiile, posesiunile, intră sub influența perfidă a aceste „***mori hedoniste***”, cum o numește și Sonia Lyubomirsky, profesoară de psihologie la Harvard… Layard completează: „*Banii sunt importanți numai când îi scot pe oameni din neagra sărăcie*”… Fericirea **tinde să ajungă la medie** din nou, pe măsură ce te îmbogățești. **Moara hedonistă** mai are o particularitate perfidă: este **valabilă întotdeauna** și nimeni nu-i scapă.

cel ce iubeşte bogăţia nu va avea parte de rodul ei. Şi aceasta este deşertăciune! (*Ecclesiastul* 5.9)

Cel mulțumit cu ce are, evită înjosirea.

Spre mic şi spre mare, fii voitor de bine. Fie că ai puţin sau mult, fii mulţumit şi nu vei fi socotit ca un străin. (*Ecclesiasticul* 29.26)

Cel ce știe să se oprească la timp, nu intră în pericol.[18] Astfel înțeleptul supraviețuiește, dăinuiește. *Cel ce voieşte să iubească viaţa şi să vadă zile bune să-şi oprească limba de la rău şi buzele sale să nu grăiască vicleşug*; (1*Petru* 3.10)

[18] Vezi https://medicinaisihasta.wordpress.com/2015/11/20/despre-practica-isihasta-si-rugaciunea-inchinarii-mintii-in-inima/, accesat la data 29.04.2017: **Mistica iconică** este mistica stării în închinare înaintea lui Dumnezeu, **oprirea-**descălțarea înaintea rugului euharistic, la hotarul stării „*față către față*" cu Dumnezeu. E un fapt că **oprirea minții de la risipire** nu se face numai prin atenția minții pe cuvintele rugăciunii, ci şi prin gestul de dăruire - închinare ce odihneşte, sprijină această atenție.

Capitolul 45[19] - nenorocire, însemnat, perfecțiunea, mișcare

Ce vi se pare mai însemnat, mărirea sau persoana voastră?[20]

Tăria mea şi mărirea mea este Domnul, căci El m-a izbăvit. Acesta este Dumnezeul meu şi-L voi preaslăvi, Dumnezeul părintelui meu şi-L voi preaînălţa! (*Exod* 15.2)

Ce vi se pare mai de preţ, bogăţiile sau persoana voastră?

Iar arhiereul a arătat că bogăţiile sunt pentru văduve şi pentru săraci… (2*Macab*. 3.10)

Care este cea mai mare nenorocire, a câştiga sau a pierde? Cel care are dorinţe, va suferi, cel care are bogăţii, va pierde. Mulţumindu-te cu puţin, se

---

[19] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 45.

[20] Vezi https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/cum-putem-castiga-pacea-launtrica, accesat la data 30.04.2017: Am putea să ne bucurăm de o mare pace, dacă am vrea să nu ne îndeletnicim deloc cu **ceea ce zic sau fac alţii** şi nici cu ceea ce **nu ne priveşte**. Cea mai mare şi singura împotrivire este că odată robiţi de patimile şi poftele noastre nu facem nici o sforţare să intrăm în făgaşul desăvârşit al sfinţilor… Pacea lumii cuprinde: grijile, întristările, neliniştile, scârba, remuşcările.

înlătură nefericirea.[21]

Dobândirea înţelepciunii este mai bună decât aurul, iar câştigarea priceperii este mai de preţ decât argintul. (*Pilde* 16.16)

Stând în rezervă se înlătură primejdia. Acţionând mereu astfel, viaţa se prelungeşte după voie.

Şi cel care iubeşte primejdia va cădea într-însa. (*Ecclesiasticul* 3.25)

Perfecțiunea nu are capăt, oricât ar fi de-naltă, ceva mai poate fi adăugat. Folosu-i e astfel din ce în ce mai bun.

Iar Dumnezeul a tot harul, Care v-a chemat la slava Sa cea veşnică, întru Hristos Iisus, El însuşi, după ce veţi suferi puţină vreme, vă va duce la desăvârşire, vă va întări, vă va împuternici, vă va face neclintiţi. (1*Petru* 5.10)

Nemărginirea desăvârşirii omeneşti oricât ar fi de mare, ceva mai poate fi adăugat. Și folosința-i din ce în ce mai multă.

Sunt oare desăvârşit? Eu singur nu mă

---

[21] Vezi http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/dreapta-socoteala-150357.html, accesat la data 30.04.2017: …darul deosebirii, adică despre dreapta socoteală, care este podoaba faptelor bune, după cel ce a zis căci pe tot lucrul îl împodobeşte **măsura**. Căci fără de măsură, şi cele ce se socotesc a fi bune, întru vătămare se mută...

cunosc pe mine şi viaţa mea o dispreţuiesc. (*Iov* 9.21)

Ceva oricât de drept ar fi, mai poate fi-ndreptat. Măiestria de a face ceva, poate încă să crească.

Că nu poate desăvârşirea să fie întru oameni; că nu este nemuritor fiul omului. (*Ecclesiasticul* 17.25)

Oratoria maestrului poate fi încă mai bună.

Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine, pentru ce m-ai părăsit? Departe sunt de mântuirea mea cuvintele greşelilor mele. (*Ps*. 21.1)

Ce este în mișcare poate fi îmbunătățit.[22]

Şi cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi deplin de ea. Căci chipul acestei

---

[22] Vezi http://www.creeaza.com/referate/istorie/ HERACLIT 664.php, accesat la data 30.04.2017: Există mișcare, procese de neîntreruptă transformare, și acolo unde organele noastre senzoriale nu pot pătrunde; există, altfel spus mișcări care scapă percepției noastre, susține Heraclit. Și, dacă Aristotel merită crezare, Heraclit, susținând că există mișcări invizibile , a formulat o concepție confirmată din plin de toate științele moderne. Faptul că materia are o structură corpusculară și că aceste corpuscule sunt în eternă mișcare a fost determinat prin cercetări minuțioase și anevoioase. Ori, **Heraclit**, cu 500 ani I.Hr., fără să fi avut la dispoziție microscopul sau spectroscopul, fără să fi cunoscut natura fenomenelor chimice sau să fi avut o cât de vagă idee de termodinamică, a proclamat că totul este în veșnică mișcare, că mișcarea este realasi veșnică și acolo unde percepția umană e incapabilă să o cuprindă.

lumi trece. (1*Cor*. 7.31)

Doar Cel nemișcat este complet în toate, El e suportul, modelul a orice, El conduce totul.[23]

Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorându-se de la Părintele luminilor, la Care nu este schimbare sau umbră de mutare. (*Iacov* 1.17)

---

[23] Vezi https://lonews.ro/kslcatalin-opinii/4411-de-la-filosofia-antica-la-credinta-crestina-filosofi-elini-filosofi-eleati-si-cateva-influente.html, accesat la data 30.04.2017: **Aristotel**: Divinitatea este ceva simplu, nematerial (Cugetare conștientă de Sine, Gândire; Ceva nedivizibil; Veșnic nemișcat și deosebit de lume) ; vezi şi https://gandirefilosofica.wordpress.com /2007/ 10/14/dumnezeu/, accesat la data 30.04.2017: Dumnezeu a fost conceput drept cauză primă a lucrurilor aflate în univers, concept pe care îl regăsim la Aristotel, care formulează teoria „*mişcătorului nemişcat*", demonstrată prin faptul că lucrurile se mişcă în virtutea existenţei unei cauze primordiale, „*prim-motorul*". Acest „prim-motor" este nemişcat şi are capacitatea de a pune în mişcare toate lucrurile din univers. Aristotel identifică pe acest „*mişcător nemişcat*" cu divinitatea, care este actul pur al creaţiei iniţiale. Vezi şi http://www.institutuldefilosofie.ro/e107_files/downloads/Studii%20de%20teoria%20categoriilor/vol.%206/Andreea%20Gae,%20Fiinta%20si%20unitate%20in%20metafizica%20aristotelica.pdf, accesat la data 30.04.2017: Realitatea primară care garantează mişcarea în sensul unei locomoţii circulare continue este o fiinţă fizică, şi totuşi distinctă de regnul al cărui subiect îl constituie generarea şi corupţia (este o substaţa fizică neperisabilă). O asemenea substanţă este necesară întrucât mişcarea este eternă…

Capitolul 46[24] - mulțumire, căile, lăcomia, dorinţe

Când oamenii urmează căile lui Dumnezeu, caii comunității sunt pe ogor la muncă. Când oamenii nu urmează pe Unul Dumnezeu, caii comunității sunt pregătiți de luptă. Câmpul rămâne astfel nelucrat.[25]

Toate căile Domnului sunt milă şi adevăr pentru cei ce caută aşezământul Lui şi mărturiile Lui. (*Ps*. 24.11)

Când înţeleptul a devenit desăvârşit şi se simte încă nedesăvârşit, el lucrează neîncetat la desăvârşirea sa şi apoi o păstrează nealterată. Când înţeleptul este plin de har şi tot se mai simte lipsit, el lucrează astfel neîncetat să câştige dar şi astfel îşi păstrează şi îşi îmbogăţeşte fiinţa.

Înţeleptul se teme şi se fereşte de rău, iar cel

---

[24] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 46.

[25] Vezi http://www.ortodoxiatinerilor.ro/intrebari-incomode/17487-de-ce-sunt-incurcate-cile-domnului, accesat la data 01.05.2017: …lumea secularizată de astăzi vede creaţia ca fiind un univers cu **două etaje**. **La primul etaj omenirea, iar la al doilea etaj Dumnezeu**. Fiecare cu treaba lui, fără se se întrepătrundă şi fără să se influenţeze prea mult. O astfel de gândire îl dă pe Dumnezeu la o parte din conştiinţa noastră mai ales pentru că prezenţa Sa ne arată păcatele şi greşelile noastre.

fără de minte îşi iese din fire şi se simte la adăpost. (*Pilde* 14.16)

Ceea ce este foarte drept tot mai este îndoit. Ştiinţa cea mai înaltă este încă prostie. Elocinţa cea mai strălucită este încă gângăveală. Mişcarea biruie frigul; repausul învinge căldura, **calmul triumfă** asupra pasiunilor. Omul virtuos şi **calm** este un model admirabil.

Ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blând şi liniştit, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu. (1*Petru* 3.4)

Nu este eroare mai mare, decât dorințele deșarte.

Domnul, cunoaşte gândurile oamenilor, că sunt deşarte. (*Ps*. 93.11)

Nu este mai mare suferință decât lipsa de mulțumire.[26]

---

[26] Vezi http://www.artadeatrai.ro/a-multumi, accesat la data 01.05.2017: Cu cît veţi mulţumi mai des lui Dumnezeu, cu atît se va trezi mai mult în sufletul vostru o stare de recunoştinţă pentru tot ceea ce aveţi şi sînteţi şi astfel bucuria de a trăi va deveni din ce în ce mai durabilă şi mai intensă. Secretul fericirii se află în starea de **mulţumire interioară**. Desigur, starea de mulţumire interioară nu trebuie să vă conducă la o complacere în mediocritate sau lîncezeală. Starea de mulţumire interioară trebuie să fie rezultatul unei înţelegeri superioare a faptului că ai permanent ceea ce îţi este necesar...

Nici vorbe de ruşine, nici vorbe nebuneşti, nici glume care nu se cuvin, ci mai degrabă mulţumire. (*Efes*. 5.4)

Nu este mai mare calamitate decât lăcomia.[27]

Căpeteniile lui în sânul lui sunt ca nişte lupi care sfâşie prada; ei varsă sânge şi ucid sufletele, ca să-şi sature lăcomia. (*Iez*. 22.27)

Căci celui ce-și limitează dorințele, nimic nu îi lipsește. Ogoru-i cultivat, e mulțumit cu tot ce are.

Dar nu mâncarea ne va pune înaintea lui

Vezi şi https://semneletimpului.ro/social/studiu-recunostinta-ne-face-mai-fericiti.html, accesat la data 01.05.2017: Exprimarea mulţumirii este benefică pentru relaţii, contribuie la starea generală de bine și întărește încrederea în prietenie. Aceasta este concluzia unui experiment realizat de câţiva cercetători americani de la Universitatea California (SUA). A spune „*Mulţumesc*!” este unul dintre gesturile cu cel mai mare impact pentru relaţiile dintre oameni, consideră Robert Emmons, profesor în cadrul Universităţii California. „*Recunoștința ne ajută să ne bucurăm, să apreciem lucrurile frumoase şi să fim satisfăcuţi doar cu puţin efort*", precizează acesta. „*Are efecte pozitive atât asupra celui care mulţumeşte, cât şi asupra celui căruia i se mulţumeşte*"...

[27] Vezi https://www.ioanguradeaur.ro/742/lacomia/, accesat la data 01.05.2017: Ai bani puţini şi vrei mulţi. Ai bani mulţi, dar **vrei şi mai mulţi**. **Oricâţi ai avea, tot nu eşti mulţumit**. Lăcomia este ca drojdia rea, care strică întreg aluatul. Dacă săvârşind nedreptate, câştigi fie şi puţini bani, întreaga ta avere este murdărită. De aceea, de multe ori, câţiva bănuţi câştigaţi s-au făcut pricină de pierzanie pentru om.

Dumnezeu. Că nici dacă vom mânca, nu ne prisoseşte, nici dacă nu vom mânca, nu ne lipseşte. (1*Cor*. 8.8)

Când ţara urmează învățătura lui Hristos, caii servesc agricultura. Când ţara o părăseşte, caii merg la oaste.

Învaţă-mă bunătatea, învăţătura şi cunoştinţa, că în poruncile Tale am crezut. (*Ps*. 118.66)

Greşeala cea mai mare este de a avea dorinţe.[28]

Ci fiecare este ispitit când este tras şi momit

---

[28] Vezi https://www.concursurilecomper.ro/rip/2015/august2015/03-RormanGeorgiana-Studiu-Idealuri_sperante_nevoi_dorinte.pdf, accesat la data 01.05.2017: **Nevoile** sunt necesităţi ale oamenilor, manifestate sub diferite forme şi satisfacute prin consum de bunuri materiale şi servicii. **Trebuinţa** în forma sa activă este un act de semnalizare a modificărilor care intervin în sistemul organic şi în sistemul personalităţii. Trebuinţa semnalizează cerinţele de reechilibrare sub forma unor stări şi imbolduri specifice. **Dorinţa** este o **stare sufletească**, o **expresie psihologică a trebuinţei** conştientizate. În general, dorinţa orientează individul spre scop, dar între dorinţă şi scop se interpune un interval de timp şi un ansamblu de mijloace. Oamenii pot controla voluntar selecţia, împlinirea sau reprimarea dorinţelor. O formă de manifestare a dorinţei este **intenţia**. Aceasta marchează orientarea spre scopuri sau proiecte; se referă la ceea ce subiectul doreşte să facă. Există intenţii **imediate** şi intenţii pe **termen lung**. O altă formă de manifestare a dorinţei este **tendinţa** de a acţiona. În acest caz, întră în relaţie obiectul către care se orientează impulsul...

de însăşi pofta sa. Apoi pofta, zămislind, naşte păcat, iar păcatul, odată săvârşit, aduce moarte. (*Iacov* 1.14,15)

Nenorocirea cea mai mare este de a nu cunoaşte măsura.

Şi nimeni să nu întreacă măsura şi să nu nedreptăţească pe fratele său, în această privinţă, căci Domnul este răzbunător pentru toate acestea, după cum v-am şi spus mai înainte şi v-am dat mărturie. (1*Tes*. 4.6)

Crima cea mai mare: intenţia de cucerire. Cel ce ştie să se mulţumească cu puţin este întotdeauna împăcat cu soarta sa. Cel sărac în dorinţe este bogat în mulţumire.

Mai bun este puţinul celui drept, decât bogăţia multă a păcătoşilor. (*Ps*. 36.16)

Capitolul 47[29] - cunoaştere, fereastră, călător

Fără a-ţi părăsi camera se poate cunoaşte universul. Cunoașterea trebuie să vină din interior.

Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi, închizând uşa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie. (*Mat*. 6.6)

Fără să priveşti deloc pe fereastră se poate zări esenţa cerului. Mintea omului poate lua *forme* variate.

Cercetat-ai inima mea, noaptea ai cercetat-o; cu foc m-ai lămurit, dar nu s-a aflat întru mine nedreptate. (*Ps*. 16.3)

Cu cât mergem mai departe, realizăm cât de puţin cunoaştem. Înţeleptul cunoaşte fără să călătorească[30], înţelege aparent fără să privească,

---

[29] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 47.

[30] Vezi http://ar.islamway.net/SF/quran/data/The_Holy _Quran_Romanian.pdf, accesat la data 01.05.2017: Cel Milostiv, Îndurãtor, / În Ziua de Apoi Stãpânul Cârmuitor, / Pe Tine Iisuse Te adorãm, / numai la Tine cerem ajutor, / **Pe drumul drept Tu fii-ne Cãlãuzitor**, / Drumul celor cu care fost-ai Tu dãruitor… vezi şi http://ziarullumina.ro/tainici-

îndeplineşte eficient aparent fără să acţioneze.[31]

Cunoaşte dar astăzi şi ţine minte că Domnul Dumnezeul tău este Dumnezeu sus în cer şi jos pe pământ şi nu mai este altul afară de El. (*Deut*. 4.39)

Fără a merge-n lume, lumea se poate cunoaște. Fără a privi pe fereastră, cerul spiritual poate fi cunoscut.

În soare şi-a pus locaşul Său; şi El este ca un mire ce iese din cămara sa. (*Ps*. 18.5)

Cu cât ne depărtăm mai mult, cu atât

---

calatori-pe-drumul-dintre-sine-si-cer-115706.html, accesat la data 01.05.2017: A pleca, a merge, a „*călca*” orizonturi noi, a trăi într-un grup o schimbare interioară, al cărei scop este întâlnirea lui Hristos, îl transformă pe pelerin din străinul care vine de aiurea, străbătând un ținut spațial ce nu-i aparține, într-un participant tainic la o altă realitate decât cea a existenței profane sau a lumii imanente. Pelerinul iese din sine, devenindu-și sieși străin,... Dacă pleacă la drum, ceva îi lipsește. Există o fascinație a drumului. Mersul, în încetineala lui, în efortul lui, în liniștea lui, ne face prezenți nouă înșine...

[31] Vezi **Ghelasie Gheorghe**, ieromonah, *Dialog în Absolut*, Ed. Platytera, București, 2007, p. 256-257 : Iată **Marea Taină a Trăirii Isihaste viitoare** în care mijlocul Lumii va fi Pustiul și Mănăstirea... **Isihaștii Viitorului** vor trebui să facă din Orașe și Sate noile pustii în care să facă Nevoința Isihiei, să curățească Lumea de duhurile rele, să prefacă Lumea în Biserică Sfințită și adevărată a lui Hristos. Viața isihastă este **Destinul Hristic** în lucrare Proprie, este Suflul de Viață al Sf. Duh în Duhul Vieții Proprii.

cunoaștem mai puțin.[32]

Şi nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o ţară depărtată şi acolo şi-a risipit averea, trăind în desfrânări. (*Luca* 15.13)

---

[32] Vezi http://ziarullumina.ro/cunoasterea-de-sine-necesitate-psihologica-si-spirituala-22445.html, accesat la data 01.05. 2017: …procesul complex al cunoaşterii de sine implică mai multe dimensiuni:

- eul **actual**,
- **viitor** şi
- **ideal**.

Eul **actual** este format din dimensiunea socială, fizică, emoţională, cognitivă şi spirituală. Eul **viitor** este caracterizat de modul în care persoana îşi percepe potenţialul de dezvoltare personală, repertoriul de aspiraţii şi motivaţii. Ultima dimensiune este cea a eului **ideal**, adică a ceea ce am vrea să fim. Sfântul Ioan Gură de Aur vorbeşte despre „*luarea aminte şi studierea atentă a propriei persoane*” şi în acest sens putem desprinde câteva reguli din învăţătura lui. Primul lucru imperativ este să iei ca scop luarea aminte la tine pentru că „*altceva suntem noi înşine*” şi nu la cele ale tale pentru că sunt „*altceva cele ale noastre*”, nici la cele din jurul tău pentru că sunt „*altceva cele din jurul nostru*”. A te cunoaşte înseamnă a merge în **profunzime**, a merge la originea noastră. După cum spune părintele Constantin Galeriu, noi nu ne suntem nouă înşine origine şi atunci nu avem cum să ne cunoaştem prin noi înşine: „*Noi ne cunoaştem împreună cu Dumnezeu, împreună cu Ziditorul, cu originea noastră. Numai în Dumnezeu cel veşnic existenţa şi cunoaşterea sunt una*”.

Capitolul 48[33] - studiu, echilibru, non-acţiune-oprire în gest

Cel care se dedă studiului[34] se întinde din zi în zi.

Căile Tale, Doamne, arată-mi, şi cărările Tale mă învaţă. (*Ps*. 24.4)

Acela care se consacră lui Hristos se calmează de la o zi la alta. Se calmează şi tot se mai calmează; până când ajunge să nu mai *acţioneze* deloc, Hristos trăiește în el.

Har vouă şi pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos. (2*Tes*. 1.2)

Prin non-acţiune-oprire în gest de rugăciune nu există nimic care să nu se facă. Mai ales prin *nefacere* - oprire se câştigă rugăciunea. Acela care, în

---

[33] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 48.

[34] Vezi http://studiu-biblic.ro/, accesat la data 08.05.2017: Dacă dorim ca Scriptura să nu fie ascunsă înțelegerii noastre, aşa încât chiar şi cele mai clare adevăruri să rămână neînțelese pentru noi, atunci trebuie să manifestăm simplitatea şi credinţa unui copil, care este gata să înveţe, şi să dorim în permanenţă ajutorul Duhului Sfânt. Dumnezeu doreşte ca omul să-și exercite capacitățile intelectuale, iar studiul Sfintelor Scripturi va întări şi înălța mintea celui credincios, aşa cum nu o poate face niciun alt studiu. Ellen G. White – *Calea către Hristos.*

ignoranţă fiind, vrea să facă, nu poate câştiga mântuirea-pacea.[35]

Iar în luna a şaptea, în ziua a douăzeci şi şaptea a lunii acesteia, s-a oprit corabia pe Munţii Ararat. (*Fac.* 8.4)

Mergând cu Unul-Treime virtuțile se

---

[35] Vezi https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/ce-este-stresul, accesat la data 08.05.2017: …**reacția** de **luptă- sau-renunță** sau **reacția la stres**: inima îți bate, mușchii se încordează, respirația este accelerată și apar broboane de sudoare... nu doar un hormon, ci o **serie de hormoni**, creierul și o parte a sistemului nervos denumită **sistemul nervos autonom**, care dictează funcțiile involuntare ale corpului, precum respirația, presiunea arterială și bătăile inimii... Instantaneu, un semnal de la **cortexul motor** din creier este transmis rapid prin intermediul căilor nervoase către mușchi, care se întăresc și se încordează, pregătindu-se pentru o situație dificilă. Un alt semnal provine de la **hipotalamus**… **glanda suprarenală** secretă o serie de hormoni ai stresului, inclusiv primul hormon pe care Cannon l-a izolat – epinefrina, mai bine cunoscută ca **adrenalină**. Adesea, efectele stresului se păstrează pentru o perioadă de timp prelungită sau chiar se combină astfel încât corpul tău **nu se relaxează complet niciodată**. Se pare că sistemul nervos autonom este împărțit în două părți cu efecte opuse. Sistemul nervos **simpatic revigorează** corpul ca reacție la pericole percepute, după cum este descris mai sus. Partea sa opusă, sistemul nervos **parasimpatic calmează** corpul pe măsură ce pericolul a trecut. Însă în societatea de azi, factorii de stres deseori se adaugă altora într-o combinație. Ca urmare, sistemul simpatic deseori rămâne **îndelung** activ, chiar dacă ar fi trebuit să cedeze în fața influenței calmante a sistemului parasimpatic

acumulează, mergând cu Unul-Treime patimile se împuținează. Prin împuținare se ajunge la iluminare, la obârșie.

Tu eşti lumina mea, Doamne! Doamne, luminează întunericul meu! (2*Regi* 22.29)

În Dumnezeu lucrurile sunt deja în echilibru. Acțiunea nu este astfel necesară.[36]

Ajutorul meu eşti, ţie-Ţi voi cânta, că Tu, Dumnezeule, sprijinitorul meu eşti, Dumnezeul meu, mila mea. (*Ps*. 58.21)

Prin *mișcare* lucrurile sunt scoase din starea

[36] Vezi http://psiho-spiritualitate.blogspot.ro/2011/03/sanatate-in-echilibru.html, accesat la data 08.05.2017: „*Trăim printre* ***forme*** *– forme de cultură sau forme de actualitate – și ne trecem unii altora forme, ne informăm, ne formăm neîncetat. Toată viața noastră e un schimb, un împrumut, o întrepătrundere de forme. Pe unele ni le putem însuși, pe altele nu. Unele ne formează cu adevărat, altele ne deformează. Nu vă lăsați schimonositi – asta aș fi vroit să spun. Nimic nu e mai frumos în viață decât să dai și să primești, ca un izvor. Dar nu uitați că echilibrul vieții noastre se creează dând totul și neprimind decât ceva*.“ Constantin Noica. Conceptul de echilibru este unul **personal**, nefiind ceva universal valabil, palpabil, care să poată fi măsurat, corectat sau păstrat la un nivel optim după ce a fost atins. El variază în funcție de **personalitate**, **context** sau **așteptări**. În general, starea de echilibru presupune un grad de control asupra a ceea ce ți se întâmplă atât la birou, cât și acasă, posibilitatea de a alege, de a te concentra pe ceea ce consideri important într-un anumit moment-altfel spus, să poți face ceea ce îți place, când îți place.

lor firească. E necesar efort pentru a le echilibra.[37]

Pentru că înţelepciunea este mai sprintenă decât orice mişcare, ea pătrunde şi îşi face loc pretutindeni prin curăţia ei. (*Cartea înţelepciunii lui Solomon* 7.24)

[37] Vezi http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/vei-dobandi-echilibru-pace-negraita-148407.html, accesat la data 08.05.2017: Or isihia, isihia! Cât de multă nevoie şi dor dumnezeiesc după ea, s-o aibă toţi (vorba lui Moise: toţi să profeţească)! Faceţi această procedură: aşezaţi-vă pe un scăunel în faţa icoanei, îndreptaţi atenţia (mintea) spre inimă şi chemaţi numele lui Iisus. Poţi împărţi rugăciunea cu ritmul respiraţiei-inspiri zicând „*Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu...*" (faci o pauză) şi expiri zicând: „*miluieşte-mă pe mine, păcătosul*" (şi iar o pauză şi iar inspiri şi respiri) şi vei dobândi **echilibru** şi pace negrăită.

Capitolul 49[38] - bunătate, încredere, înţeleptul

A fi bun faţă de cei buni şi îngăduitor faţă de cei care nu sunt buni, încă nu înseamnă să deţii adevărata bunătate.[39]

Iar Eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc… (*Mat*. 5.44)

Înțeleptul este bun și cu cei buni și cu cei răi. Căci virtutea-i este bunătatea.

Ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele şi peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi. (*Mat*. 5.45)

Înțeleptul nu are ego(-centrism), se identifică

---

[38] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 49.

[39] Vezi https://jurnalspiritual.eu/bunatatea-semnul-superioritatii/, accesat la data 08.05.2017: Omul cu sufletul bun este întotdeauna un om îmbunătăţit sufleteşte care purifică spaţiul pe unde trece. El este ca ploaia de vară care înviorează totul şi aduce viaţă fără să ştie. El luminează şi despovărează. În jurul omului bun timpul trece altfel, lumina devine mai puternică şi poposeşte mai mult. Omul bun este *oxigenul* cu care se hrănesc toate părţile bune ale sufletului. În jurul omului bun devii tu însuţi mai bun.

– neamestecat, neîmpărțit, nedespărțit, neschimbat - cu Hristos.

Iar mie a mă lipi de Dumnezeu bine este, a pune în Domnul nădejdea mea, ca să vestesc toate laudele Tale în porţile fiicei Sionului. (*Ps*. 72.27)

Este onest cu cei onești și cu cei neonești. Căci virtutea-i este onestitatea.

Domnul este drept în mijlocul ei şi nu face nici o strâmbătate; în fiecare dimineaţă El dă la lumină dreptatea; El nu lipseşte niciodată şi nici nu cunoaşte nedreptatea. (*Sofonie* 3.5)

A avea deplină încredere în oamenii de încredere şi a avea încredere în cei care nu sunt demni de încredere înseamnă să deţii adevărata încredere?[40]

[40] Vezi http://www.scritub.com/stiinta/drept/INFRACTIUNEA-DE-ABUZ-DE-NCREDE1244171323.php, accesat la data 08.05.2017: Infracțiunea de **abuz de încredere** este prevăzută și pedepsită de art. 256. Cod Penal și este definită ca fiind , însușirea unui bun mobil al altuia , deținut cu orice titlu… Vezi https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/credinta-reciproca-unui-om-celalalt, accesat la data 08.05.2017: Uneori, între soţ şi soţie se întâmplă lucrul următor: ei se iubesc unul pe celălalt cu putere, cu tărie, cu tandreţe, cu bucurie. Şi unul dintre ei devine gelos pe celălalt — nu faţă de cineva anume care aici şi acum poate pune sub semnul întrebării dragostea lor, ci faţă de trecut. Cel care iubeşte atât de nebuneşte ar vrea ca viaţa celuilalt să înceapă doar din momentul întâlnirii lor, iar tot ce a fost înainte, toată bogăţia vieţii, a sufletului, a relaţiilor celuilalt i se pare primejdios, fiind ceva ce trăieşte în afara lui în sufletul omului

Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce înviază pe cei morţi… (2*Cor*. 1.9)

El tratează pe toți cu aceeași imparțialitate. Trăiește simplu și în armonie. Pe toți îi privește precum mama pe copii. În inima lui încape întreaga lume.

Te voi aduna pe tine, Iacove tot, voi strânge laolaltă ceea ce a mai rămas din Israel! Îl voi aduna ca pe oile ce sunt în mare primejdie, ca pe o turmă în mijlocul unei nenorociri. (*Miheia* 2.12)

Existenţa şi modul de comportare ale înţeleptului inspiră frică aproape tuturor oamenilor ignoranţi din lume.

La toţi vrăjmaşii mei m-am făcut de ocară şi vecinilor mei foarte, şi frică cunoscuţilor mei. Cei ce mă vedeau afară fugeau de mine. (*Ps*. 30.11)

Către cel înţelept poporul îşi întoarce privirea şi îşi orientează urechile; înţeleptul, la rândul său, tratează poporul[41] ca pe propriul său copil iubit.

---

iubit. Acesta este un lucru dintre cele mai primejdioase, fiindcă omul nu poate începe să trăiască din ziua, fie ea cât de luminoasă, a întâlnirii cu omul drag, cu omul iubit.

[41] Vezi https://ro.wikipedia.org/wiki/Popor, accesat la data 08.05.2017: Termenul popor (în limba greacă: demos) este folosit pentru un **grup de oameni cu anumite trăsături comune** (în primul rând limbă și datini) care trăiesc împreună

Voi locui în mijlocul fiilor lui Israel şi nu voi părăsi pe poporul Meu Israel. (3*Regi* 6.13)

pe un areal geografic. Acest termen este confundat uneori cu un termen mai restrâns apărut ulterior - națiunea. Vezi http://revista22online.ro/70258595/poporul-mpotriva-libertii.html, accesat la data 08.05.2017: Potrivit lui Francis Fukuyama, singurul cel mai important element care definește fractura dintre „*poporul*" revoltat și elite este nivelul de **educație**. Dacă elitele educate se află la capătul câștigător al globalizării economiei și progresului tehnologic, populația slab educată se află la capătul perdant, fără posibilitatea de a ieși din încercuire.

Capitolul 50[42] - întoarcerea, repaos, arme

Venind în lume este ieșirea din Dumnezeu, prin creație-cuvântare;[43] la moarte este întoarcerea la Dumnezeu, în repaos. A ieşi din Dumnezeu înseamnă a fi creat, adică a trăi, a veni din neființă la ființă, în manifestare. A intra în Dumnezeu înseamnă a trăi, a trece de la manifestare - a face, la a fi - odihna.

Şi ei n-au cunoscut căile Mele, că M-am jurat întru mânia Mea: Nu vor intra întru odihna Mea. (*Ps*. 94.12)

---

[42] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 50.

[43] Vezi http://www.crestinortodox.ro/dogmatica/existenta-existenta-raul-reintoarcere-neant-128794.html, accesat la data 17.05.2017 : Ne mirăm de faptul că existăm dar nu putem concepe nici nimicul în sine decât concepându-l tot ca pe ***ceva***, ceea ce arată pe de altă parte pentru un creștin că omul este destinat de Creator eternității... Există ceva în noi care ne ispitește să încercăm să ne realizăm prin **propriile noastre puteri**. Acesta este sâmburele de unde pleacă tot păcatul, e un fel de **mândrie a realizării de sine prin sine însuși**... Chiar și cei care cred, uneori vor să se mântuiască tot prin sine însuși. Practică asceză ca pe un efort propriu, postesc cu înverșunare, își adună toate puterile să respecte voia lui Dumnezeu, dar fără să se umilească cerând ajutorul Lui. Vor să fie în stare la judecată să-L **oblige pe Dumnezeu să le dea mântuirea pe care o merită, care se datorează efortului lor**.

Înțeleptul știind aceasta nu tulbură armonia. Așteaptă să înțeleagă ce se arată a urma, arătându-se lumina este pe calea Domnului. Toate pericolele sunt astfel evitate. El așteaptă astfel tot timpul în repaos, priveghind. Deși trăiește-n lume, e cu Dumnezeu, moartea-i nu-i decât o continuare.

Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla priveghind. Adevărat zic vouă că se va încinge şi le va pune la masă şi, apropiindu-se le va sluji. (*Luca* 12.37)

Unii iubesc prea mult viaţa şi mor totuşi tineri pentru că în mod prostesc abuzează de sănătatea lor.[44] Îl admir şi îl respect pe acela care cunoaşte arta de a se cruţa şi stăpîni în tot ceea ce face, cel cumpătat.

Decât numai păzeşte-te şi îţi fereşte cu îngrijire sufletul tău, ca să nu uiţi acele lucruri pe care le-au văzut ochii tăi şi să nu-ţi iasă ele de la inimă în toate zilele vieţii tale; să le spui fiilor şi fiilor feciorilor tăi. (*Deut*. 4.9)

---

[44] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 17.05. 2017: *Cum nu amăgeşte mai ales pe cei tineri, cum nu înşeală pe cei fără răutate, lipsiţi cu totul de experienţă, cu totul nevicleni, cel ce prin alegere s-a făcut Satana şi vicleanul şi născoceşte cu meşteşug toată viclenia? Pe toţi îi amăgeşte şi-i răneşte, nimeni n-a scăpat din mâinile lui, nici de săgeţile lui, nici fără să fi gustat şi să nu fi fost rănit de veninul din ele*.

El[45] nu are nevoie să poarte nici armură şi nici arme chiar şi atunci când intră în mijlocul armatelor adverse. La El, rinocerii nu găsesc un loc pe care să-L străpungă cu cornul. La El, tigrul nu găseşte un loc unde să-L zgârîie. La El, arma nu descoperă un loc pe care să-L rănească.

Dumnezeu este stânca mea cea de scăpare, Scutul meu şi puterea cea mântuitoare, Adăpostul meu cel tare şi scăparea mea! Mântuitorul meu, din necaz m-ai izbăvit! (2*Regi* 22.3)

[45] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 17.05. 2017: *Fiind întreg, simplu, eşti întreg variat şi mintea nu poate să înţeleagă deloc varietatea şi armonia slavei frumuseţii Tale. Deci Cel ce nu eşti nimic din toate, ca mai presus de toate, Cel ce eşti înainte de toate ca Dumnezeul tuturor, nevăzut, neapropiat, neapucat, nepipăit, Te-ai făcut şi muritor, ai intrat în lume şi Te-ai arătat tuturor apropiat prin asumarea trupului*.

Capitolul 51[46] - ambianţa, commonwealth, nepătimirea

Unul Dumnezeu crează toate lucrurile şi ființele, Sf. Duh le întreține în viață. Dumnezeu crează, Sf. Duh conservă.

Duhul lui Dumnezeu este Cel ce m-a făcut şi suflarea Celui Atotputernic este dătătoarea vieţii mele. (*Iov* 33.4)

Materia furnizează un corp. Ambianţa îl finisează. Astfel, toate fiinţele lumii adoră pe Dumnezeu şi onorează virtutea.

Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înţelepciunii şi al descoperirii, spre deplina Lui cunoaştere… (*Efes*. 1.17)

Armonia[47], *commonwealth*-ul, se întreține

---

[46] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 51.

[47] Vezi Argumentele existenței lui Dumnezeu la Toma D'Aquino, *Summa Theologiae*, https://nicucretu.wordpress.com/2010/05/17/argumentele-existen%C8%9Bei-lui-dumnezeu-la-toma-d%E2%80%99aquino/, accesat la data 20.05.2017: …Toma vorbește în argumentarea lui despre existența lui Dumnezeu ca și cauză a „***armoniei***". Acest argument, îl deduce Toma, privind la lucrurile lipsite de inteligență dar care

urmând legile lui Dumnezeu.[48]

Plecând spre El inima noastră, să umblăm pe toate căile Lui şi să păzim poruncile, rânduielile şi legile Lui, pe care le-a poruncit părinţilor noştri;

întotdeauna acționează în acelaș fel, conform unor reguli naturale.

[48] Vezi **Thomas Hobbes**, *Leviathan,* Wordsworth Edition Limited, London, 2014, p. 131 - armonia, comuniunea este opusul stării de război și se întreține prin frica de sabie, prin frica de autoritate, și se exprimă în legi: The final cause, end, or design of men who naturally love liberty, and dominion over others, in the introduction of that restraint upon themselves in which we see them live in **commonwealths**, is

- the foresight of their own preservation, and
- of a more contented life thereby;

that is to say, of getting themselves out from that miserable condition of war, which is necessarily consequent to the natural passions of men, when there is no visible power to keep them in awe, and tie them by fear of punishment to the performance of their covenants, and **observation of those laws** of nature. For the laws of nature (as:

- justice,
- equity,
- modesty,
- mercy,

in sum, **doing to others as we would be done to**) of themselves, without the terror of some power to cause them to be observed, are contrary to our natural passions, that carry us to

- partiality,
- pride,
- revenge, and the like.

And covenants, without the sword, are but words, and of no strength to secure a men at all.

(3*Regi* 8.58)

Dumnezeu este Acela Care crează, Harul este acela care conservă, făcându-le să se mărească şi să crească, ajutându-le să se împlinească şi să se maturizeze, oferindu-le posibilitatea de a se hrăni, protejându-le.

Iar Dumnezeul a tot harul, Care v-a chemat la slava Sa cea veşnică, întru Hristos Iisus, El însuşi, după ce veţi suferi puţină vreme, vă va duce la desăvârşire, vă va întări, vă va împuternici, vă va face neclintiţi. (1*Petru* 5.10)

A produce fără să-ţi însuşeşti, a acţiona fără să aştepţi nimic în schimb, a ghida cu dragoste fără să constrângi, iată virtuți pe care le atingem prin harul Sf. Duh.[49]

---

[49] Vezi http://www.apologeticum.ro/2010/10/parintele-dumitru-staniloae-despre-biserica-papistasi-si-secte/, accesat la data 20.05.2017: Mai trebuie să menționăm că Împărăția fericită a veșnicei comuniuni cu Dumnezeu în Treime depinde și de voia noastră de a ne însuși această viață, de comuniune între noi, urmând pilda lui Hristos, care a mers până la jertfă pentru noi. Am putea spune că aceasta arată o a patra dogmă, poruncită de Hristos, o dogmă prin care se cere oamenilor să-și însușească în mod liber binele pe care ni L-a adus El și pe care îl vedem realizat din veci în Sfânta Treime. Contribuția noastră la însușirea acestui bine a cerut-o Hristos, spunându-ne: *Iubiti-vă unii pe alții, precum v-am iubit Eu pe voi* (In. 13.34). Numai păzind acest cuvânt al Lui, va veni El și Tatăl Lui în noi și-și vor face *locaș în noi* (In. 14.23). Iar această iubire a noastră între noi,venită nouă din prezența Sfintei Treimi în noi, este

Întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii. (*In*. 13.35)

Așa și înțeleptul, seamănă virtutea în tot ce face, nimic nu-și însușește (alipește inima), e astfel pe cărarea nepătimirii.[50]

Şi roada dreptăţii se seamănă întru pace de cei ce lucrează pacea. (*Iacov* 3.18)

Biserica.

[50] Vezi **Thomas Hobbes**, *Leviathan*, Wordsworth Edition Limited, London, 2014, p. 41 – descrierea și originea patimilor: …**imagination** is the first internal beginning of all voluntary motion… These small beginnings of motion, within the body of man, before they appear in walking, speaking, striking, and other visible actions, are called **Endeavour**… when it is toward something which cause it, is called **Appetite** or **Desire**… when endeavour is fromward something, it is called **Aversion**… by desire, we always signify the absence of the object; by love, most commonly the presence of the same… by aversion, we signify the absence; and by hate, the presence of the object… **Contempt** being nothing else but an immobility.

Capitolul 52[51] - cauza, rațiunile divine, lumina

Dumnezeu este cauza a totul.[52]

La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul... La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. (*Fac*. 1.1, *In*. 1.1)

Cunoscând cauza se pot cunoaște manifestările.

Şi după aceasta, ai arătat puterea Ta cea mare, când l-ai înecat în fundul mării, în timp ce

---

[51] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 52.

[52] Vezi Argumentele existenței lui Dumnezeu la Toma D'Aquino, *Summa Theologiae*, https://nicucretu.wordpress.com/2010/05/17/argumentele-existen%C8%9Bei-lui-dumnezeu-la-toma-d%E2%80%99aquino/, accesat la data 20.05.2017: A doua cale este „***dovada prin cauza eficientă***". Ceea ce s-a întâmplat, și se întâmplă, în jurul nostru ne arată că în natură există o ordine a cauzelor eficiente. Nici un lucru nu poate fi propria sa cauză eficientă căci și-ar fi anterior sieși, ceea ce nu se poate. Deci cauzele eficiente sunt produse de alte cauze ceea ce întră într-o serie. **Această serie a cauzelor eficiente nu poate continua la nesfârșit fără o cauză primă**, deoarece astfel nu ar mai fi existat nici cauze intermediare și nici cauza ultimă ceea ce duce la o invalididate a raționamentului. În urma aceste idei **trebuie să admitem existența unei cauze eficiente**, ceea ce Toma numește **Dumnezeu**.

gonea el după poporul Tău cu care şi cu mulţime de gloate; iar pe cei care au crezut întru Tine, Cel care stăpâneşti peste toată făptura, întregi i-ai trecut, care, cunoscând lucrul mâinilor Tale, Te-au lăudat pe Tine Cel Atotţiitor. (3*Macab*. 2.7)

Fiind în mijlocul manifestărilor putem privi la sursă.

Şi iarăşi altă Scriptură zice: Vor privi la Acela pe care L-au împuns. (*In*. 19.37)

Fiţi tăcuţi, nu bârfitori, închideţi poarta simţurilor şi până la moarte veţi fi plini de bucurie şi nu vi se va întâmpla nici un rău. Căci, deschizându-vă poarta simţurilor şi permiţând dorinţelor, patimilor, să vă copleşească şi să vă stăpânească până la moarte, nu veţi fi mântuiţi.

Întru care şi noi toţi am petrecut odinioară, în poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale simţurilor şi, din fire, eram fiii mâniei ca şi ceilalţi. (*Efes*. 2.3)

Vederea lucrurilor subtile, a rațiunilor divine din creație, a cuvintelor creatoare, înseamnă a fi iluminat.[53]

[53] Vezi https://calindraganblog.files.wordpress.com/ 2017/ 01/dumitru-staniloae-arhiereul-ortodoxiei-romanesti.pdf, accesat la data 20.05.2017: În ce priveşte vedeniile, fără a le respinge absolut, majoritatea Părinţilor Bisericii arată faţă de ele o rezervă extremă. E de ajuns să vedem cu câtă oroare vorbesc

Şi a zis Dumnezeu: Să fie lumină! Şi a fost lumină. (*Fac*. 1.3)

Umilinţa păstrată este tărie!

Înaintea prăbuşirii vine trufia inimii, iar înaintea măririi merge umilinţa. (*Pilde* 18.12)

Călăuziţi de strălucirea Treimii, întoarceţi-vă la eterna lumină.

Atunci s-a ridicat slava Domnului de pe heruvimi spre pragul templului şi templul s-a umplut de nori, iar curtea s-a umplut de strălucirea slavei Domnului. (*Iez*. 10.4)

---

bizantinii şi sirienii despre mesalieni sau euhiţi. Cea de-a 7-a *Omilie* duhovnicească atribuită Sfântului **Macarie** cel Mare recurge la o clasificare a acestor fenomene distingând între ele:

- simţirea spirituală (αισθησις),
- vederea (ορασς),
- **iluminarea** (φωτισμος),
- descoperirea (αποκαλυψις).

Împotriva acestui vizionarism, citim o respingere absolută a viziunilor corporale şi a pretinselor revelaţii întemeiate pe ele din gura Sfântului Pavel. Atunci când aceste harisme extraordinare erau adevărate, exista obligaţia de a le ascunde… Principiul celor trei căi:

- purificare,
- **iluminare** şi
- unire,

se găseşte şi în platonism. Dar această diviziune a devenit faimoasă în Occident prin intermediul lui **Dionisie** Areopagitul care apropie aceste căi de triadele ierarhiei bisericeşti…

Evitaţi nenorocirea, nesocotind personalitatea egocentristă. Alăturaţi-vă de pe acum cu hotărâre eternului Dumnezeu Cel în Treime lăudat!

Domnului Dumnezeului vostru să-I urmaţi şi de El să vă temeţi; să păziţi poruncile Lui şi glasul Lui să-l ascultaţi; Lui să-I slujiţi şi de El să vă lipiţi. (*Deut*. 13.4)

Astfel sfinții trăiesc în armonie, nu se expun, astfel se protejează. Prin expunere se creează mulțimea de probleme.

Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, şi în munţi, şi în peşteri, şi în crăpăturile pământului. (*Evr*. 11.38)

Contemplând[54] rațiunile divine, esența lucrurilor, știu ce se va întâmpla; prin sensibilitate își

---

[54] Vezi http://www.cuvantul-ortodox.ro/parintele-staniloae-rugaciunea-intr-o-lume-secularizata/, accesat la data 20.05. 2017: Părinţii duhovniceşti ai Ortodoxiei au văzut un mijloc de întărire a rugaciunii în meditaţia asupra cuvintelor Sfintei Scripturi şi a altor cărţi duhovniceşti. Sfântul Isaac Sirul spune că “citirea dumnezeieştilor Scripturi întăreşte mintea şi mai ales adapă rugăciunea,...Dar dacă meditaţia ne descoperă pe Dumnezeu în cuvintele Scripturii, ea ni-L descoperă şi în lucrurile lumii. Căci toate cuvintele Sfintei Scripturi nu ne vorbesc despre Dumnezeu în Sine, ci despre legătura Sa cu noi prin intermediul lucrurilor lumii şi al aproapelui nostru; astfel, cuvintele Scripturii ne vorbesc despre lucrurile lumii, ni le revelează ca pe făpturile lui Dumnezeu pe care El nu încetează să le susţină.

manifestă tăria, prin introspecție sunt mereu în armonie, în pace cu Dumnezeu, cu toți și cu toate.[55]

Şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune. Deci, foarte bucuros, mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiască în mine puterea lui Hristos. (2*Cor.* 12.9)

[55] Vezi https://doxologia.ro/viata-bisericii/predici/numai-ce-iese-din-inima-merge-inima-predica-parintelui-dumitru-staniloae-la, accesat la data 20.05.2017: Să ne rugăm şi pentru sănătatea şi cuminţenia noastră şi a copiilor şi a fraţilor noştri. De asemenea şi pentru **pacea şi buna înţelegere între toţi oamenii**; să nu ne rugăm pentru izbândirea noastră în plăceri uşoare, în lucruri rele şi nefolositoare, în biruinţa pornirilor noastre de ură, de mândrie şi de invidie împotriva semenilor noştri. Să ne rugăm să fie cu noi duhul iubirii de Dumnezeu şi de oameni, ca să putem răspunde cu iubirea noastră la iubirea lui Hristos Domnul şi să sporim în **pace şi comuniunea cu toţi credincioşii şi cu toţi oamenii cu care ajungem în legătură**. Căci Duhul Sfânt este puntea de unire între credincios şi credincios, e deschiderea şi voinţa de prietenie şi de bună înţelegere a celui credincios **cu orice om**, e cel ce dă fiecărui om un alt dar, dar şi pornirea de a folosi darul său spre folosul altora. **Duhul e bunul comun al tuturor**, e cel în care ne întâlnim şi ne simţim toţi una. Unde este dezbinare şi duşmănie, nu este Duhul. Acolo nu poate fi nici rugăciune adevărată, rugăciune „*în duh*”.

Capitolul 53[56] - căile, însemnat, bogat

Cunoscând pe Unul în Treime Dumnezeu pot vorbi despre El.

Eu sunt Cel ce mărturisesc despre Mine Însumi şi mărturiseşte despre Mine Tatăl, Cel ce M-a trimis. (*In*. 8.18)

De-ar fi să dau un sfat aș spune să mergeți pe căile Domnului.[57]

Căile Domnului sunt desăvârşite, Cuvântul Domnului e lămurit prin foc. Şi scut este El tuturor celor ce nădăjduiesc în El; (2*Regi*. 22.31)

Mă tem mult să par însemnat.[58]

---

[56] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 53.

[57] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05.2017: *Şi aşa plecând El şi venind, ascunzându-Se şi arătându-Se, nu mă întorceam înapoi, nu mă descurajam deloc, nu încetam să alerg, nu-L socoteam un amăgitor sau ca pe Unul care mă ispitea, ci nevăzându-L, îl căutam cu toată tăria mea, cercetam căile şi răspântiile unde putea să apară, mă umpleam de lacrimi şi întrebam pe toţi care L-au văzut vreodată*.

[58] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05. 2017: *M-ai despărţit, Milostive, de tată, de fraţi, de rudenii şi*

Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au hotărât să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, cu Pavel şi cu Barnaba: pe Iuda cel numit Barsaba, şi pe Sila, bărbaţi cu vază între fraţi. (*Fapte* 15.22)

Marele drum drept este foarte cunoscut de marii Înţelepţi, Sf. Părinți, însă mulţimea preferă potecile rătăcitoare ale erorii şi suferinţei.

Au părăsit pe Domnul Dumnezeul părinţilor lor, Care îi scosese din pământul Egiptului şi s-au întors la alţi dumnezei, către dumnezeii popoarelor dimprejurul lor şi au început să se închine acelora şi au mâniat pe Domnul; (*Jud*. 2.12)

Palat bogat: ţărână necultivată, grânare goale. Veşmânt luxos: sabie ascuţită, mâncare multă, bogăţii îngrămădite - indică adeseori furt şi fală.[59] Desigur,

---

prieteni, de pământul natal, de casa părintească, ca dintr-un Egipt întunecat, din adâncurile iadului - căci aşa mi-ai dat mie, neînsemnatul Tău rob să cuget despre acelea şi să vorbesc cu înţelegere - şi luându-mă şi ţinându-mă cu mâna Ta înfricoşătoare, m-ai dus la cel ce ai binevoit să se facă părintele meu pe pământ şi m-ai aruncat la picioarele lui şi în braţele lui. Şi acela m-a dus la Tatăl Tău, Hristoase al meu şi la Tine prin Duhul - o, Treime, Dumnezeul meu.

[59] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05. 2017: *Mă împărtăşesc de lumină, particip şi la slavă şi-mi luminează faţa, ca şi a Celui iubit al meu. Şi toate mădularele*

toate acestea nu înseamnă a păşi pe Marele Drum, calea smereniei, calea Domnului. Deși calea-i ușoară, fiind ignoranți, mulți oameni preferă căile laterale.

Şi a zis: Aceasta voi face: Voi strica jitniţele mele şi mai mari le voi zidi şi voi strânge acolo tot grâul şi bunătăţile mele... Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău... (*Luca* 12.18-20)

În loc să folosească resursele pentru viață, unii conducători cheltuiesc pentru înarmare. Când conducătorii sunt iresponsabili, poporul suferă, țara e împovărată.

…şi te-am pus conducător peste poporul Meu Israel. Tu însă ai întrecut în răutate pe toţi care au fost înaintea ta, căci te-ai dus şi ţi-ai făcut alţi dumnezei şi chipuri turnate, ca să Mă întărâţi la mânie, iar pe Mine M-ai aruncat înapoia ta. Pentru aceasta voi aduce necazuri... (3*Regi* 14.7-10)

---

mele se fac purtătoare de lumină. Devin atunci ***mai frumos ca cei frumoşi, mai bogat decât cei bogaţi, mai puternic ca toţi cei puternici****; sunt mai puternic şi mai mare decât împăraţii şi mai cinstit decât toate cele ce se văd, nu numai decât pământul şi cele de pe pământ, ci şi decât cerul şi toate cele din cer, având pe Ziditorul tuturor, Căruia se cuvine slava şi cinstea în veci. Amin.*

Capitolul 54[60] - virtutea, judeci, credința

Celui cu virtutea bine înrădăcinată în fiinţă nu îi va fi teamă că-i va fi smulsă.

Asemenea este unui om care, zidindu-şi casă, a săpat, a adâncit şi i-a pus temelia pe piatră, şi venind apele mari şi puhoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintească, fiindcă era bine clădită pe piatră. (*Luca* 6.48)

Cel identificat puternic cu virtutea nu o poate pierde. El va fi preamărit de toţi urmaşii săi.

Că Eu sunt Domnul, Care iubesc dreptatea ţi urăsc răpirile nedrepte. Eu le voi da cu credincioşie plata lor şi legământ veşnic cu ei voi încheia. Cu nume mare va fi neamul lor între neamuri şi urmaşii lor printre popoare. Toţi cei ce ii vor vedea vor da mărturie că ei sunt un neam binecuvântat de Domnul. (*Isaia* 61.8,9)

Cultivând mereu pe Hristos în inimă, aceasta va deveni sinceră.

Aproape este Domnul de cei umiliţi la inimă şi pe cei smeriţi cu duhul îi va mântui. (*Ps.* 33.17)

---

[60] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 54.

Cultivând-o în familie, virtutea va spori mult. Cultivând-o în sat, ea se va răspândi. Cultivând-o în toată lumea, credința va deveni universală.

Nu sunt graiuri, nici cuvinte, ale căror glasuri să nu se audă. În tot pământul a ieşit vestirea lor, şi la marginile lumii cuvintele lor. (*Ps*. 18.3,4)

Înțeleptul își sădește cu grijă cuvintele, își construiește solid casa; astfel că grija și lucrul bine făcut rămân o pildă pentru generațiile care vin.

Atunci m-am încredinţat că înţelepciunea are întâietate asupra nebuniei tot atât cât are lumina asupra întunericului. (*Ecclesiastul* 2.13)

Prin practica rugăciunii, credinciosul urmează lui Hristos, izvorul virtuții. Practicată de o familie rugăciunea aduce abundență. Practicată de o comunitate de oameni rugăciunea aduce înflorire. Practicată de o țară întreagă, credința devine exemplu pentru alte țări. Practicată de întreaga lume propovăduirea devine universală.

Îşi vor aduce aminte şi se vor întoarce la Domnul toate marginile pământului. (*Ps*. 21.31)

Observându-te cu detaşare şi luciditate, te judeci singur.[61] Observând doar pe alţii, judeci numai

---

[61] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05. 2017: *Crezând eu astfel, închinându-mă Ţie astfel şi nădăjduind*

pe alţii.

Pentru aceea, oricine ai fi, o, omule, care judeci, eşti fără cuvânt de răspuns, căci, în ceea ce judeci pe altul, pe tine însuţi te osândeşti, căci aceleaşi lucruri faci şi tu care judeci. (*Rom.* 2.1)

Dacă un om urmează credința, este un exemplu pentru familia lui. Când o familie urmează credința, este un exemplu pentru comunitate. Când o comunitate practică credința, este un exemplu pentru țară. Când o țară practică credința, este un exemplu pentru întreaga lume. Se poate proba aceasta prin simpla observație.

Mi-a zis: Puţin lucru este să fii sluga Mea ca să aduci la loc seminţiile lui Iacov şi să întorci pe cei ce-au scăpat dintre ai lui Israel. Te voi face Lumina popoarelor ca să duci mântuirea Mea până la marginile pământului! (*Isaia* 49.6)

---

că vei veni iarăşi să judeci pe toţi şi să dai fiecăruia, Hristoase, cele de care este vrednic, să-mi fie socotită credinţa în locul faptelor, Dumnezeul meu şi să nu-mi ceri fapte care să mă îndreptăţească deplin, ci credinţa însăşi să-mi ajungă în locul tuturor faptelor. Ea să mă apere, ea să mă îndreptăţească, ea să mă arate părtaş al slavei Tale veşnice.

Capitolul 55[62] - veșnicie, tăcerea

Cel care crede în Unul Dumnezeu pare un copil; pare că nu are forță și tărie, dar strânsoarea lui e fermă; pare că nu are energie, dar mișcarea-i e plină de elan; pare că nu are nimic de spus, dar vorba-i vine totdeauna la timp; e mereu în pace, fiind în pace se aliniază cu harul etern, aliniindu-se cu harul este mereu în lumină.

Că la Tine este izvorul vieţii, întru lumina Ta vom vedea lumină. (*Ps*. 35.9)

Omul plin de har este pur ca un copil ce nu se teme nici de fiarele sălbatice, nici de şerpi. Oasele îi sunt moi, nervii îi sunt slabi şi totuşi strângerea sa este puternică. Poate să se roage o noapte întreagă fără să obosească, căci este armonizat cu slujba. A cunoaşte pacea înseamnă a cunoaşte ce este etern.

Că de voi şi umbla în mijlocul morţii, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine eşti. (*Ps*. 22.4)

Cunoaşterea veșniciei[63] este Lumina absolută,

---

[62] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 55.

[63] Vezi https://ro.orthodoxwiki.org/Ve%C8%99nicie, accesat la data 27.05.2017: Veșnicie (gr. αιώνιος, lat. aeternus = durată nelimitată a timpului, veacul viitor). Pentru Biserică, veșnicia reprezintă capătul și scopul final al devenirii creației și mișcării

dătătoare de putere şi înţelepciune.

Ridicaţi, căpetenii, porţile voastre şi vă ridicaţi porţile cele veşnice şi va intra Împăratul slavei. (*Ps*. 23.9)

A căuta doar prelungirea vieţii nu este suprema fericire. Tăria este dată de energia necreată, însă când te întăreşti nu devii în final rigid, îmbătrâneşti în exterior, întinerești în interior. Aceasta înseamnă a urma Dumnezeului nostru.

Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu şi afară nu va mai ieşi şi voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, - al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu - şi numele

---

timpului, fixarea acestuia în eternitate prin depășirea timpului ce va avea loc odată cu a doua venire a lui Iisus Hristos. Veșnicia este «oprirea mișcării», fixarea ei eternă prin depășirea timpului la sfârșitul acestuia. Spre deosebire de Origen, care susține că stabilitatea mișcării e dată odată cu aducerea în existență a lucrurilor, părinții răsăriteni spun că mișcarea temporală nu are sensul unui cerc, ca mișcare ciclică (care apare în unele religii naturale), fizică și biologică, ci pe acela de stabilitate în eternitate, a devenirii voite de Dumnezeu. Pentru sfinți, ca și pentru îngeri, veșnicia înseamnă «permanență în sfințenie», după cum spune sfântul Vasile cel Mare. Mișcarea e limitată de substanța și caracterul lumii create, de timp și spațiu; de aceea ceva nu poate fi în același timp veșnic și în devenire, și nici nu pot exista două realități infinite și fără început. Cu toate acestea, trebuie să fie afirmate împreună devenirea și veșnicia, aceasta fiind voită de Dumnezeu, dată fiind eternitatea rațiunii cosmosului sau creației în Dumnezeu.

Meu cel nou. (*Apoc*. 3.12)

Cel ce nu practică consecvent rugăciunea - piere repede în suferinţă. Cel ce ştie cu adevărat a se ruga, nu vorbeşte. Cel ce mereu vorbeşte, nu ştie.

Cel care vorbeşte bine este temut în cetate, şi flecarul este urât. (*Ecclesiasticul* 9.18)

A tăcea[64] lăuntric, înseamnă a închide poarta simţurilor şi a-L asculta pe El, Cuvântul. A înceta activitatea, a te desface de toate legăturile chinuitoare, a-ţi stăpâni perfect flacăra duhului şi a te "*identifica*" cu Hristos, înseamnă a atinge Unitatea. Atunci consideri de fapt ca fiind egale onoarea şi disgraţia, câştigul şi pierderea, bunătatea şi injuriile. Aceasta este atitudinea corectă a celui cu adevărat iluminat.

Că, după omul cel lăuntric, mă bucur de legea lui Dumnezeu… (*Rom*. 7.22)

---

[64] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05. 2017: *Nevoieşte-te pentru tăcerea care le păzeşte pe acestea. Căci taie toate rădăcinile nefolositoare... Ea îndeamnă la tăcere şi la ura a toată slava şi la tăvălirea pe pământ şi la voinţa de a fi călcat ca praful; de acestea se desfată şi cu ele vrea să fie, învăţând smerenia care poate toate... Dar îmi ard ca de foc cele dinăuntru şi nu pot suporta nici să trec sub tăcere povara multelor Tale daruri*.

Capitolul 56[65] - oprirea, îngeri

Cel ce este drept poate guverna, cel ce este viclean, poate face războiul; însă cel ce practică non-acţiunea – oprirea – priveghrea[66] va obţine împărăţia cerurilor.

Doamne, izbăveşte sufletul meu de buzele nedrepte şi de limba vicleană. (*Ps*. 119.2)

Nu întotdeauna cel ce știe vorbește şi cel ce vorbește știe.

El scoate din întuneric lucrurile ascunse şi aduce la lumină ceea ce era acoperit de umbră. (*Iov*

---

[65] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 56.

[66] Vezi **Ghelasie Gheorghe**, ieromonah, *Dialog în Absolut*, Ed. Platytera, București, 2007, p. 271: Isihasmul nu este contemplarea minţii-gândirii, ci este întâlnire fiinţială ci Fiinţa Dumnezeiască dincolo de esenţele gândirii, isihasmul este limbaj fiinţial misticm nu este meditaţie mistică, este dialog fiinţial, nu egocentrism contemplativ... Isihasmul nu este interiorizarea mistică obişnuită, ci este mistica exteriorizării propriului interior... Isihasmul este interiorizare şi totodată ieşirea cu această interiorizare în exteriorizarea fiinţei întregi ca dialog -comunicare cu cealaltă fiinţă. Creaţia se interiorizează pe sine ca integralitate de sine şi cu această integralitate se exteriorizează faţă de Fiinţa Dumnezeiască. Creaţia nu interiorizează pe Dumnezeu, căci este craţie, ci se interiorizează doar pe sine, şi prin sine creaţia se deschide Fiinţei Creatoare Dumnezeieşti.

12.22)

Închizând ochii, neascultând, nemirosind, neatingând, negustând se închid simțurile. Dar o lume a îngerilor se deschide în interiorul minții. Astfel sfântul nu este preocupat de prieteni sau dușmani, de glorie sau disgrație. Ajunge la sfințenie urmând Unului Fiu al lui Dumnezeu: Iisus Hristos.[67]

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul şi toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. (*Ps*. 102.1) beny

[67] Vezi https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt, accesat la data 27.05. 2017: *Dar acum uimit, sufletul meu Te priveşte înăuntrul lui şi Te oglindeşte atât cât îngădui, întreg cu totul întregul lui, întreg în afară de el şi iarăşi întreg înăuntrul lui, necuprins în dumnezeirea dumnezeiască, pe Tine, Cel nevăzut şi ascuns, pe Tine, Cel neapropiat şi apropiat numai celor ce ai voit, cum ai consimţit să Te arăţi cu iubire de oameni, pe Tine, Cel neapropiat şi înfricoşător prin strălucirea dumnezeiască, Serafimilor şi Heruvimilor şi tuturor îngerilor, dar devenit şi lor apropiat prin oameni*.

Capitolul 57[68] - legi, dorințe, drept

O țară este dreaptă prin legi drepte. Prea multe legi înmulțesc fărădelegile.

Păziţi legile Mele şi le pliniţi, că Eu sunt Domnul, Cel ce vă sfinţeşte. (*Lev*. 20.8)

Un război se câștigă printr-o tactică avansată. Pregătirea prea mare de război aduce războiul.

Şi va ieşi să amăgească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog, şi să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării. (*Apoc*. 20.8)

Printr-o voință puternică, o dorință este îndeplinită. Propagarea dorințelor aduce conflictul între oameni.

De unde vin războaiele şi de unde certurile dintre voi? Oare, nu de aici: din poftele voastre care se luptă în mădularele voastre? Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pizmuiţi şi nu puteţi dobândi ce doriţi; vă sfătuiţi şi vă războiţi, şi nu aveţi, pentru că nu cereţi. (*Iacov* 4.1,2)

---

[68] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 57.

Când administraţia este îngăduitoare, poporul se îmbogăţeşte. Când administraţia este hrăpăreaţă, poporul este lipsit de toate.

Ochiul lacomului nu se satură cu partea sa şi nedreptatea celui rău usucă sufletul. (*Ecclesiasticul* 14.9)

Binele este, răul este absenţa binelui.

Şi a făcut Domnul Dumnezeu să răsară din pământ tot soiul de pomi, plăcuţi la vedere şi cu roade bune de mâncat; iar în mijlocul raiului era pomul vieţii şi pomul cunoştinţei binelui şi răului. (*Fac*. 2.9)

Dacă cârmuitorul nu este drept, oamenii drepţi devin înşelători, cei virtuoşi făţarnici. Poporul este ţinut în întuneric multă vreme după aceea.

Iar ţinta poruncii este dragostea din inimă curată, din cuget bun şi din credinţă nefăţarnică… (1*Tim*. 1.5)

Înţeleptul este totdeauna corect, el nu vatămă pe nimeni; este drept fără a căuta excesiv să îndrepte, este luminat dar nu răspândeşte oricui luminile sale. Atunci când cel care se află în faţa sa este pregătit, el îl va ajuta cu bunăvoinţă.

Căci Tu, Doamne, cu cel bun Te arăţi bun, Cu omul drept Te porţi cu dreptate… (2*Regi* 22.26)

Trăiți în simplitatea curăţiei și oamenii vor

trăi în armonie!

De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci cu azimele curăţiei şi ale adevărului. (1*Cor*. 5.8)

Capitolul 58[69] - cumpătarea, flexibil

Pentru a guverna oamenii şi a sluji cerul, virtutea cea mai folositoare este cumpătarea. Fiţi totdeauna cumpătaţi. Având astfel îndeajuns înțelepciune, biruiţi toate. Puterea lui Hristos nu are margini şi veţi fi fii ai Împărăţiei. Cel care cunoaşte pe Hristos – Împăratul cerului și al pământului, va dăinui veşnic ca o plantă cu rădăcinile înfipte adânc şi tulpina puternică.

Cu Dumnezeu vom birui şi El va nimici pe cei ce ne necăjesc pe noi. (*Ps*. 59.13)

Când conducătorii nu pun prea multe restricții oamenii sunt mulțumiți. Când conducătorii pun prea multe restricții oamenii sunt nemulțumiți. Cumpătarea este cea mai bună.

Pe judecători să nu-i grăieşti de rău şi pe căpetenia poporului tău să nu o huleşti! (*Exod*. 22.28)

Înțeleptul este cumpătat. Se dă exemplu pe el însuși prin pildă vie. Nu-și impune voința, de aceea e urmat, e precis în acțiune, de aceea rezultatele sunt

---

[69] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 58.

cele așteptate, exigent cu el, dar flexibil cu ceilalți, mulțumit în ce face, e remarcat oricând de oameni.

Bunăvoinţa Domnului este în cei ce se tem de El şi în cei ce nădăjduiesc în mila Lui. (*Ps*. 146.11)

Capitolul 59[70] - pilda, ignoranţi

Pentru a conduce o țară, moderația este necesară. Înțeleptul e vrednic să conducă pentru că urmează Unului Dumnezeu.

Că a Domnului este împărăţia şi El stăpâneşte peste neamuri. (*Ps*. 21.33)

Înțeleptul fiind moderat este pe căile Lui, are virtute în tot ce face. Poate astfel să pună o bază solidă prin pilda vie pe care o dă. Poate să conducă și o țară.

Spune-voi numele Tău fraţilor mei; în mijlocul adunării Te voi lăuda… (*Ps*. 21.24)

Nici spiritul înţeleptului nu-i va mai tulbura pe cei ignoranţi şi răi, virtutea sa îmbinându-se de minune cu cea a îngerilor.

Oamenii răi nu pricep nimic din ceea ce e drept, iar cei ce caută pe Domnul înţeleg tot. (*Pilde* 28.5)

De guvernezi având pe Hristos, spiritele rele nu-şi vor manifesta puterea lor, netulburând.

---

[70] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 59.

Ci tu, o, necredinciosule şi mai nelegiuit decât toţi oamenii, nu te mări tulburându-te în deşert şi semeţindu-te… (2*Macab*. 7.34)

Capitolul 60[71] - plece, tact

O împărăţie mare trebuie să coboare pentru primirea ţărilor mici, întocmai ca fluviul cel culegător de ape. O ţară mică trebuie să se plece pentru a fi ocrotită sub o mare împărăţie. Astfel una va câştiga în întindere, cealaltă în puterea de a guverna oamenii.

Şi se va ridica neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie, vor fi cutremure pe alocuri şi foamete şi tulburări vor fi. Iar acestea sunt începutul durerilor. (*Marcu* 13.8)

Tot aşa, cei mari trebuie să se plece atunci când este necesar.

Izgonindu-mă acum m-au înconjurat, ochii lor şi-au aţintit ca să mă plece la pământ. (*Ps*. 16.11)

O țară se conduce cu mult tact. Când țara este condusă cu înțelepciune forțele răului nu au putere. Oamenii nu mai întrețin astfel forțele malefice.

Şi a dat Dumnezeu lui Solomon înţelepciune şi pricepere foarte mare şi cunoştinţe multe, ca nisipul de pe ţărmul mării. (3*Regi* 4.29)

---

[71] Capitol inspirat din **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4, cap. 60.

Înțeleptul și oamenii din jurul lui își întrețin reciproc atitudinea pozitivă. În tot ce fac, Hristos se arată, astfel că lumea avansează continuu.

Eu, înţelepciunea, locuiesc împreună cu prevederea şi stăpânesc ştiinţa şi buna-chibzuială. (*Pilde* 8.12)

Bibliografie electronică

1. http://ar.islamway.net/SF/quran/data/The_Hol y _Quran_Romanian.pdf
2. http://oglindanet.ro/tain-mister-sacrament/
3. http://portalspiritual.com/dezvoltare-spirituala-2/pretuirea-vietii-2/
4. http://psiho-spiritualitate.blogspot.ro/2011/03/sanatate-in-echilibru.html
5. http://radioromaniacultural.ro/despre-inceput-de-la-inceputuri
6. http://revista22online.ro/70258595/poporul-mpotriva-libertii.html
7. http://studiu-biblic.ro/
8. http://www.apologeticum.ro/2010/10/parintele-dumitru-staniloae-despre-biserica-papistasi-si-secte/
9. http://www.artadeatrai.ro/a-multumi
10. http://www.click.ro/news/lume/poveste-din-holocaust-de-au-au-comis-atrocitati-si-oamenii-obisnuiti
11. http://www.creeaza.com/referate/istorie/HERACLIT664.php
12. http://www.crestinortodox.ro/dogmatica/existenta-existenta-raul-reintoarcere-neant-128794.html

13. http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/ dreapta-socoteala-150357.html
14. http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/vei-dobandi-echilibru-pace-negraita-148407.html
15. http://www.cuvantul-ortodox.ro/parintele-staniloae-rugaciunea-intr-o-lume-secularizata/
16. http://www.institutuldefilosofie.ro/e107_files/downloads/Studii%20de%20teoria%20categoriilor/vol.%206/Andreea%20Gae,%20Fiinta%20si%20unitate%20in%20metafizica%20aristotelica.pdf
17. http://www.lisr.ro/7-porumbeanu1.pdf
18. http://www.ortodoxiatinerilor.ro/intrebari-incomode/17487-de-ce-sunt-incurcate-cile-domnului
19. http://www.psychologies.ro/cunoaste-te/ce-inseamna-sa-fii-fericit-1562854
20. http://www.scritub.com/stiinta/drept/INFRACTIUNEA-DE-ABUZ-DE-NCREDE1244171323.php
21. http://www.ugb.ro/Juridica/Issue22013/11._Ce_este_si_ce_nu_este_violenta.Mihai_Caprioara.RO.pdf
22. http://ziarullumina.ro/cunoasterea-de-sine-necesitate-psihologica-si-spirituala-22445.html
23. http://ziarullumina.ro/dumnezeu-i-a-ales-pe-cele-slabe-ale-lumii-116249.html

24. http://ziarullumina.ro/tainici-calatori-pe-drumul-dintre-sine-si-cer-115706.html
25. https://alfaomega.tv/pro-viata/resurse-pro-viata/6807-realitati-si-perspective-40-cultura-familiei-si-pretuirea-darului-vietii-petru-bulica
26. https://archive.org/stream/SfantulSimeonNoulTeolog-ImnurileimneleIubiriiDumnezeiesti/fantulSimeonNoulTeolog-ImnurileIubiriiDumnezeiesti_djvu.txt
27. https://books.google.ro/books?id=vTjBDQAAQBAJ&pg=PT204&lpg=PT204&dq=ignoran%C5%A3i,+violen%C5%A3i&source=bl&ots=d6MV2AZhxB&sig=HeFFT4BqjgE8gUJ56atSAZ82Xo8&hl=ro&sa=X&sqi=2&ved=0ahUKEwik4pzgkcXTAhWBdCwKHclVAx8Q6AEISzAH#v=onepage&q=ignoran%C5%A3i%2C%20violen%C5%A3i&f=false
28. https://calindraganblog.files.wordpress.com/2017/01/dumitru-staniloae-arhiereul-ortodoxiei-romanesti.pdf
29. https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/credinta-reciproca-unui-om-celalalt
30. https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/cum-putem-castiga-pacea-launtrica
31. https://doxologia.ro/cuvinte-duhovnicesti/puterea-exemplului-parintelui-duhovnicesc

32. https://doxologia.ro/viata-biserícii/predici/numai-ce-iese-din-inima-merge-inima-predica-parintelui-dumitru-staniloae-la
33. https://gandirefilosofica.wordpress.com/2007/10/14/dumnezeu/
34. https://jurnalspiritual.eu/bunatatea-semnul-superioritatii/
35. https://lonews.ro/kslcatalin-opinii/4411-de-la-filosofia-antica-la-credinta-crestina-filosofi-elini-filosofi-eleati-si-cateva-influente.html
36. https://medicinaisihasta.wordpress.com/2015/11/20/despre-practica-isihasta-si-rugaciunea-inchinarii-mintii-in-inima/
37. https://nicucretu.wordpress.com/2010/05/17/argumentele-existen%C8%9Bei-lui-dumnezeu-la-toma-d%E2%80%99aquino/
38. https://prietendevremerea.wordpress.com/2015/08 /10/puterea-exemplului-cea-mai-sigura-forma-de-educatie
39. https://ro.orthodoxwiki.org/Ve%C8%99nicie
40. https://ro.wikipedia.org/wiki/Popor
41. https://semneletimpului.ro/social/studiu-recunostinta-ne-face-mai-fericiti.html
42. https://www.concursurilecomper.ro/rip/2015/august2015/03-RormanGeorgiana-Studiu-Idealuri_sperante _nevoi_dorinte.pdf
43. https://www.concursurilecomper.ro/rip/2015/august2015/03-RormanGeorgiana-Studiu-Idealuri_sperante _nevoi_dorinte.pdf

44. https://www.dictio.ro/dex/ignorant
45. https://www.ioanguradeaur.ro/742/lacomia/
46. https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/ce-este-stresul

Bibliografie

1. **Lao Tzu**, *TAO TE CHING Calea și Puterea*, Ed. ANTET XX PRESS, ISBN 978-973-636-491-4.
2. **Thomas Hobbes**, *Leviathan*, Wordsworth Edition Limited, London, 2014.
3. **Ghelasie Gheorghe**, ieromonah, *Dialog în Absolut*, Ed. Platytera, București, 2007.
4. **Louisa Lim**, *Republica Populară a Amneziei*, Ed. Polirom, București, 2016.